

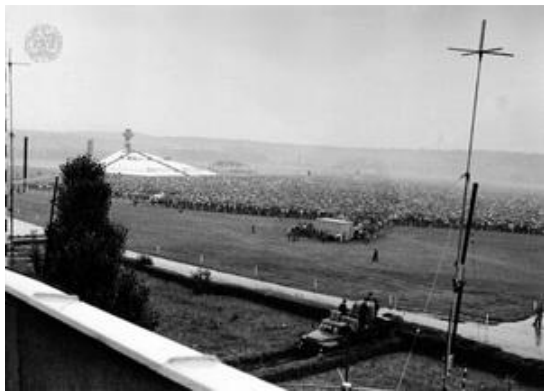
Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

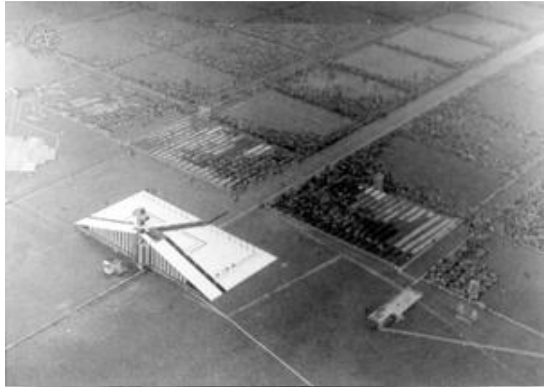
<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/186918,Wizyta-Jana-Pawla-II-w-Katowicach-Muchowcu.html>
05.05.2024, 22:18

Wizyta Jana Pawła II w Katowicach-Muchowcu

20 czerwca minie 40 lat, odkąd w trakcie drugiej pielgrzymki do Polski papież Jan Paweł II spotkał się z wiernymi z Górnego Śląska na lotnisku sportowym w Katowicach-Muchowcu. W dzisiejszej „Migawce archiwalnej” (wyjątkowo opublikowanej po tygodniu) chcemy przypomnieć tamto wydarzenie i pokazać fotografie wykonane wówczas przez funkcjonariuszy SB, a dziś przechowywane w Oddziałowym Archiwum IPN w Katowicach.

Dla przypomnienia dodajmy, że bp Herbert Bednorz chciał zorganizować takie spotkanie już w 1979 roku, podczas pierwszej wizyty papieża. Nie doszło ono do skutku, dlatego w roku 1983 podjęto kolejne starania o włączenie diecezji katowickiej do programu pielgrzymki; wahano się tylko w sprawie wyboru miejsca spotkania między lotniskiem właśnie a kalwarią w Piekarach Śląskich.

W kwietniu 1983 r. ruszyły przygotowania koordynowane przez powołane do tego komisje państwowo-kościelne. Ustalano kwestie związane z bezpieczeństwem papieża i pielgrzymów, kosztami, przystosowaniem lotniska i budową ołtarza. Równolegle toczyły się duchowe przygotowania do ważnego dla diecezji dnia.

20 czerwca 1983 r. lotnisko od rana zapełniało się pielgrzymami, a kolejne nabożeństwa trwały od godziny 10. W ciągu całego dnia oczekujący zdążyli kilka razy solidnie zmoknąć, bo nad Katowicami przechodziły ulewne burze. Papież przyleciał do Katowic z Poznania ok. 17.40, odprawił nabożeństwo maryjne i wygłosił homilię. Druga część wizyty miała miejsce w katowickiej Katedrze pw. Chrystusa Króla, gdzie papież spotkał się z chorymi i inwalidami pracy. Około 21 papież odleciał do Częstochowy. Według sprawozdań przygotowanych przez katowicką SB w spotkaniu uczestniczyło około 900 tysięcy osób; strona kościelna szacowała liczbę pielgrzymów na 1,5 miliona.

Jako ciekawostki związane z wizytą Jana Pawła II w Katowicach można wymienić utwór skomponowany na tę okazję przez Wojciecha Kilara *Victoria* (inspirowany słowami Jana III Sobieskiego „Venimus, vidimus, Deus vicit”), a także liczbę 12 darów ofiarowanych papieżowi przez wiernych. Planowana początkowo liczba 13 darów nie zyskała akceptacji SB, bo kojarzyła się z datą wprowadzenia stanu wojennego.

Oprócz prezentowanych zdjęć OA IPN w Katowicach przechowuje materiały wytworzone przez funkcjonariuszy SB w ramach sprawy obiektowej o kryptonimie „Zorza”, zawierające

dokumentację z operacyjnego zabezpieczenia papieskiej wizyty. Zawierają m.in. informacje o kontaktach władz z kurią, szczegółowe plany przebiegu uroczystości na Muchowcu i w katedrze, protokoły z porad, telekonferencji i posiedzeń, komunikaty i listy pasterskie biskupów, meldunki operacyjne i doniesienia TW, wykazy agentów, opinie księży i świeckich po pielgrzymce na temat homilii, organizacji, frekwencji itp., informacje na temat panujących nastrojów, stenogramy wystąpień papieża i innych duchownych. Cennym uzupełnieniem ww. dokumentów są materiały wytworzone przez MO – m.in. opracowanie i zabezpieczenie trasy przejazdu papieża, wyznaczenie miejsc ewakuacji, wytyczne dla specjalnej grupy pościgowej.

(na podstawie IPN Ka 030/177, t. 1-6 oraz Operacja „Zorza”. Wizyta papieża Jana Pawła II w Katowicach w 1983 roku w dokumentach Służby Bezpieczeństwa,

wybór i opracowanie: A. Badura, G. Kołek, T. Marszałek, A. Przewłoka, Katowice-Warszawa 2019)